

«Kutxabanken egiten ari direna lapurreta da, ekonomizidioa»

Julian Zapiain Alonso (Hernani 1955) irakaslea da EHUko Informatika fakultatean. Gipuzkoa Donostia Kutxaren batzar nagusiko kide da eta Biltzen kandidaturako zerrendaburu izana; gaur Kutxako lehendakari den Xabier Iturberen alternatibatzat aurkeztu zuten eta hauteskundeak bozketa polemiko batean galdu. Aurrezki kutxen pribatizazioaz iritzi emaile ezagun eta borrokalaria da.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

Argazkiak: Dani Blanco

Zure idatzietan ulertu dut aurrezki kutxak fundazio bihurtzea politikarien hautua izan dela. Aldiz, kutxetan agintea daukatenei entzun eta irakurtzen diegu legeak aginduta egin behar dutela...

Begira, aurrezki kutxen lege berria bi urtez aritu dira egosten Madrilen, atalez atal negoziatu dute Espainiako Ekonomia ministerioak Guindos buru zuela eta CECA Espainiako aurrezki kutxen elkarteak, honen ordezkari aritu direla Isidre Fainé lehendakaria –La Caixa– eta Mario Fernandez lehendakariordea. Horiek negoziatu dute lege berriaren azken koma bera ere.

Ohar zaitez legea *Ley de Cajas* deitzen dela. Pentsa ezazu esaten zigutela kutxak desagertzea zihoazela, etorkizunik ez zutela European. Gezurra, Suitzako finantza sistemaren %30 kantonamenduetako kutxena da, Alemaniakoaren %40... Lotsagarrikeria izan da, legean jarri dute interesatu zaiena fundazio bihurtzea derrigor gerta zedin.

Zer da Kutxabank une honetan?

Sozietate Anonimo bat da jabe dauzkana BBK %57arekin, Gipuzkoako Kutxa %32arekin eta Arabako Vital %11arekin. Fernandezek-eta diote enpresa pribatua dela; juridikoki hala da, baina jabeak publikoak dira. Hori da SPRI pribatua dela esatea bezala, SA delako. Baina orain legean ipini

dute *ex professo* Kutxabank bezalako banku baten %10aren jabe izateko hiru kutxetako bakoitzak fundazio bihurtu behar duela. Kontua da alda-keta hori nola egiten den.

Zein aukera daude?

Orain agintzen dutenek dena beren esku nahi dute, bai estatutuak idatzi, bai fundazioen patronatoak izendatu, dena. Azkenean aitortu dute hilabeteak eman dituztela EAJren eta PSE-
ren artean tratua lotzen, gero PP ere berengana ekartzeko. Behin eta berriro argudiatu dute kutxen kudeaketa despolitizatu egin behar dela, eta bukaeran zer lortu dute: politizazio maximoa. Alderdion artean erabaki

“Kutxen pribatizatze prozesuan Gipuzkoan jokatzeko ari da orain azken borroka”

dute nortzuk izango diren patronatu-ko 15 pertsonak, zein estatutu eduki-ko dituzten. Gipuzkoan jokatzeko ari da orain azken borroka. Baina gehien-
goa daukatenez BBK eta Vitalen batzar eta administrazio kontseilue-
tan, horietan erabaki eta izendatuko dituzte eta... betirako! Gehiago hau-
teskunderik ez da izango, ez bezero-
en ordezkariarik eta ez ezer.

Fundazioan aginduko duten 15 patro-
noek gaineratik zaindaritza bat edukiko
dutela diozu.

Espainiako Ekonomia eta Lehiakor-
tasun Ministerioarena. Pentsa, udalek
eta foru aldundiek babestutako era-
kundeak izatetik nora garamatzaten.
Aurrezki kutxen lege berria PPrekin
eten gabe negoziatzen aritu ziren
Mario Fernandez eta EAJko parla-
mentari Aitor Esteban.

Nolakoak dira estatutuak? Ez
dituzte erakusten baina eginda daude.
PSOErekin akordioa sinatu dutenez,
kargu banaketa eta guzti, esan nahi du
idatzita daudela. PP gehitu dute, Vital
dela-eta behar dutelako. Eta hori den-
boran luzatzea nahi dute. Hori da pri-
batizazioa, lehenbiziko pribatizazioa.
Horixe da erabakiko dena BBKren
batzarrean, batzarrak bere burua
desegingo duenean. Aldiz, Gipuzko-
an udazkenerako utzi dute, ekainean
informatu egingo omen zaigu.

Bi pribatizazio egingo dituztela diozu?

Lehenbizikoa da fundazio bihurtzea,
horiek hemendik aurrera ezingo bai-
titu inork kontrolatu, gaur nagusi
daudenek baizik. Baina gero, joan
den otsailean *Alumni Deustok* eta eta
PWC auditoriak antolatutako ekitaldi
batean Mario Fernandezek iragarri
zuen legea betetzeko Kutxabanken
kapitalaren %30 baino gehiago ezin-
go zutela eduki kutxek, gainerakoa
kanpoko kapitalari irekita. Horretaz

debatea zabaldua dago orain, eta hori da bigarren pribatizazioa.

Zuk berrikitan artikulua batean salatu duzu: "Ez duzue disimulurik ere. Kutxak despolitizatzeko aitzakiatan haien jabe egin zarete". Esan zenezaken nortaz ari zaren?

Bai, bada. Hasteko, kaleko inor ez da kutxen jabe eta ez du horien politike-tan edo hustiaketan esku hartuko, berdin EAJri ematen badio botoa, PPri, PSOE edo EHBilduri. Orain ere ez du agintzen, egia. Alderdi politikoek aginduko dute? Neurri batean bai, aparato mailan. Baina nork agintzen du sakonean?

EAJko EBBren barruko eta inguruko talde bat dago, eta gero PSE eta PPko buruzagitzetako talde batzuk. EAJn Joseba Aurrekoetxea, Jon Jaurregi, Xabier Sagredo, Xabier de Irala... Horiek daramate gaia beste osagai nagusiarekin, Neguriko taldearekin.

Negurikoak nortzuk diren? Mario Fernandez Kutxabanken buru dagoena, Ignacio Sanchez Asiain, Garcia Uruñuela, Alicia Vivanco, Juan Jose Arrieta...

Zeuk esana da EAJn badirela bestela pentsatzen dutenak, jende inportantea horiek ere.

Arabako EAJk Vitaleko batzarrera aurkeztu zuen taldean zeuden Juan Mari Ollora –gero Kutxabanken batzorde exekutiboko buru jarri zutena–, Javier Agirre, Maria Jesus Agirre... eta horiek aurkeztu zuten programa irakurtzen baduzu ohartuko zara beste askok defenditzen duten gauza beraren alde daudela. Alegia, eustea bezeroen, erakundeen –dipu-

Zapiain Donostiako Kutxa Municipalaren egoitza nagusia izan zenaren aurrean, Getaria kalean: "Kutxabankek Corpin Capital funtsari saldu dio. Gure ondarea dena saltzeari deitzen diote 'desinbertitzea' eta 'egoitza korporatiboak arrazionalizatzea'".

tazioen eta udalen— eta langileen ahalmenari patronatoak aukeratzera; aukeratzea jendea alderdien goi karguetan ez dagoena, gaia ondo ezagutzen duena; zaindaritza ez dadila egon Espainiako Ekonomia Ministerioaren eskuetan.

Ikusten duzu indarrak gauzak bestelako norabidean eramateko?

Borondate politikorik ez da. Inda-

rra balegoke esplikatu ahalko litza-teke gertatzen ari dena xehetasunez, alegia, kutxekin egiten ari direna hautu politiko bat dela, ez dela egia zientifiko eta tekniko bat berrestea. Indarrak? Badira ekonomia solidarioko taldeak, ikerketa eta pentsamendu mailan ari direnak, hor daude ELA eta LAB sindikatuak, CCOO orain zalantza dagoela dirudi...

Ekain berri

Euskal Kulturaren sustraiak

Sarreraren salmenta | Venta de entradas

ONLINE

www.ekainberri.com

943 86 88 11

Politikoki gaizki eraman du gaia ezker abertzaleak, pribatizazioaren kontra egon arren 2011an onartu egin baitzuen kutxek beren negozio guztia Kutxabanki ematea. Hor egin zuten okerra. Egia da ere besteek engainatu egin zituztela, zenbait baldintza jarri ziren itunean baina hurrengo fasean orduan adostutako baldintzotatik bakar bat ez da gauzatu.

Egin dezagun etorkizuna irudikatzen ariketa. 2015eko udaberrian gaude. Zer gertatu da bitartean Kutxabanken?

Dirua behar dute. Nire ustez kapital anpliazioa eginen dute. Kutxek sortutako fundazioek ezingo dute sartu, ondare guztia Kutxabanki emana diotelako, obra sozialerako gordetako ere saltzen ari dira... Nor sartuko da kapitalean? Edonor.

Azken bi urteotan inbertsio funts espekulatiboekin baizik ez dute jokutzen, horiekin bakarrik. Enpresetan zeuzkaten parteak ere arrisku kapital funtsei saltzen ari zaizkie. Hori egingo dute daramaten negozio motarekin segitu ahal izateko.

Zein negoziotaz ari zara?

Espainia mailako talde sistemiko guztien berfinantzaketetan daude. FCCren zor erraldoiaren berfinantzaketan sartu dira 159 milioi euroekin, FCCk burtsan balio duenean daukan zorraren erdia. Azkenean kreditu horren zati handi bat akzio bihurtuko diete, “toro deus balio ez duten akziook!”. Berdin ari dira berfinantzatzan El Corte Inglés, Portland Valderribas, Vocento komunikazio taldea...

Zer lortu nahi dute? Banku handi bat sortzea indar izugarri bat daukana. Finantzaketaren zati handi bat kontrolatzen duenez, gure eremuan egingo den edozein mugimendu baldintzatuko duena. Benetako aginte faktiko bat.

Bidean, ikusi zer gertatu den: Kutxabank sortzean 5.000 milioi inguru zeuzkan enpresa partizipatuean, orain 3.000 milioitan egongo

Zapiain Banco Guipuzcoanoren egoitzaren aurrean. Hau erosi zuen Sabadell izan liteke, irakaslearen ustez, azkenean Kutxabank ere bereganatuko duena.

da. Arrisku kapital funtsei saltzen segi nahi dute kapitala lortzeko. Zer egom dute Euskaltelekin? Funts espekulatibo bati saldu EAEko zuntz optiko sarea: hori ez da azpiegitura oinarritzko bat? Zer gertatu da Ibermaticarekin, Natra, Zeltia... CAFen %19,5 zeukan Kutxak, BBK Ingeteamen dago... horien administrazio kontseiluak erabaili litezke sinergiak landuko dituzten

“Kutxabanken agintzen dutenen ametsa da banku handi bat edukitzea, beren ustez Argentariakoek BBVA bihurtzean kendu zieten bezalakoa”

profesional onak jartzeko, baina zertarako erabiltzen dira? Tratutarako: PSEri Kutxabankeko administrazio kontseiluan bi jarleku emateaz gain, CAFekoan sartu Buen Lacambra [sozialista]. Gure gizarteak beharrezko dituen baliabideekin ari dira jokoan. Horregatik diot

Kutxabanken operazio hau lapurreta, espoliazioa eta ekonomizidioa dela.

2008an lehertutako krisi ekonomikoak zer garrantzi eduki du?

Handia. Orain saiatzen ari dira Espainiako Estatuko banka guztiaren hustiaren kontuak saneatzeko. Solbentziarik gabe baitago banka. Estatuan sei banku talde dira nagusi. Nire iritzian Banco Sabadellek [Banco Guipuzcoano erosi zuen] erosi du Kutxabank.

Zergatik diozu?

Banco Bilbao Vizcayan zeuden garaietatik Jaume Guardiola oso hurbilekoa dute Mario Fernandezek eta Ignacio Sanchez Asiainen. Kutxabanken agintzen dutenen ametsa da banku handi bat edukitzea, beren ustez Argentariakoek BBVA bihurtzean kendu zieten bezalakoa, bankaren ohorezko mailan jokatzeko.

Harreman sareak garrantzitsuak dira negozioetan. Horrelaxe erosi zuten Cajasur BBKrentzat. Gure herriaren deposituetatik ia 3.000 milioi euro alferrik galdu dira Cajasurren. Lotsagarrikeria. Cajasurreko kapitalaren 1.800 milioi euroak euskal gizarteak jarri ditugu eta ez dago eskubiderik, badiugulako finantzatzeko behar premiazkoagoak.

Zuk Gure Esku Dago ekitaldian parte hartu duzu. Nola aritu elkarlanean erabakitzeak eskubidearen alde eta Kutxabankengatik enfrentatuta?

Hor zeudenekin ez naiz enfrentatu. Pedagogia egin behar dugu albokoarekin, aurreiritziak alde batera utzita. Baina aginte faktikoek dirua daukenez hedabideak kontrolatzen dituzte, Vocento... Kaltetuak eta horrelako taldeek erakusten digute lanerako bidea. Ondokoarengana iritsi behar dugu, konbentzitu, “hau ari zaigu gertatzen eta ezin dugu onartu”. Hau ez da “Bildu beste hiruen kontra”, ez da horrela egin behar lana. Ez da “kendu zu eta ni jarriko naiz”. Kontua da herri honek finantza baliabide onak behar dituela. ■

